

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0733
4	Work Number	R 2568
5	Page No (From... To)	1 to 13
6	Name of the Work	SAMUDRIKA LAKSANAMU [BROWN'S COLLECTION]
7	Subject	SAMUDRIKA

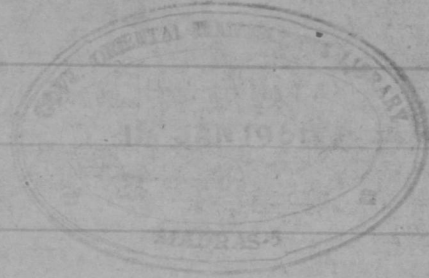
Del.

B
773

TEL. R.
2566
2567

R. 2566
2567
2568

R. 2568

Sāmundrikalaksanam

సాముద్ర కలక్షణము.

(D 3108 Brown's collection)

Restored from library No. D. 3108
in the year 1960-61.

సామంత్ర కలక్షణము.

శ్రీరామ.

శుభమస్తు.

అవిధమున.

1 క. తింకుక కుంజాల పత్రము
లంకిల్ పై యున్న సూక్ష్మ పుస్తకాలను నో
కాంక్షలతో బలగూర్చిన
లంకియ కలకు యూ మి కలంబు నేటికి

1

క. పాలకు శత కలశ లాగి వర
జలజల శత జల జల శంఖ పత్రాజ్ఞాన
జలలలాంపనములు గలన జలకు
ధరణి నెనంగ నలకు ధనుస్రి కునగి

2

ఉ. ముప్పది శంకు దంతములు

మోహన మైన ధరణి నాథుడొ
ముప్పది యెక రెట్టెన
సమస్త లోకా భరియి లంకు యంకు నా
ముప్పది యెక రెట్టెన నిమిగ
యలగా నియంకగ సంతోషం కుడొ
ముప్పది కలకరిన య

మోహన దంత్రుకు మోహ మేదిని

3

లంక గణక్షయ వచ్చి
యెమెల యు
నలనికలంబు యువని సెప్పిరి ముదిమి నుములు
యొనములు వచ్చి గణక్షయ మంద మెల్ల

యనల వచ్చి యెవ్వె యుండు కుముసుంత్రి! 4

(చూడె పదలియమె పదలియ నకు సరిగిరి కుంజ
వెల యుబిది నది)

- 2 సి. హస్తంబు మెరయనగు పురుషులను
 ధనరేఖలుగల్గియున్నపుడుగలు
 పెనప్రేమలంబు పెద్దరేఖలుత్రంద
 గలరేఖలనుగలుగొనెరుంగు.
 కింకరాను మరేఖ నరచేతనుండెనా
 తగనర్థరేఖంతు ధనముగలుగు
 మణిబంధముయలపైనుభవించెను
 తగనున్నరేఖలు తనయులరయ
 పాల్పనాయలపైరేఖకు సాగంతరేఖ
 తరుణిరేఖ వలయురేఖ ప్రభుభార్య
 కూడకపి గాదు దంపతులు గూడరాదని
 గలుగుకొందురేఖరేక కనవమంత్రం. — 5
- సి. కింకరపద్యంబును సాగంతుగల్గిన
 ప్రబలకైనంపద గాయకుండు
 ధనరేఖవర్జును దనదు నంకురరేఖ
 గలవాడు గజ పరి గానరుండు
 ఆయుష్యరేఖపై నమరినమాణికల్
 రేఖయుండినవాడు రిపుల సంకు
 ప్రభుభార్యకు బాప్ర పాసగుండునిరురేఖ
 లామరేఖ నీ దాక్షిణ్యండు
 చక్రరేఖలగలవాడు చక్రయరయ
 చంద్రరేఖయుగలవాడు ప్రబలకగును
 శంఖరేఖలు గలియసోబాగల్గిరేఖలు
 గలుగు నలకువసుధ శ్రీలక్ష్మీచక్రంబుకనవమంత్రం! 6
- సి. శ్రీరేఖ మూదనుచెలుపుగా విలసిల్లు
 కలకంబురేఖగా కలకరేఖ

- ఆయుష్యరేఖతో నమరియ గలసిన
 బు నుల పలుకైన మూర్తిరేఖ
 ప్రభుభార్యకు భర్తసగలు సాగంతు ధనరేఖ
 రేఖయులొకకును కుకారనను
 కింకరాను ఉ నుగుగలులకయంబు
 కుకరేఖలుబలబురేఖలును బుమ
 కరలంబునగల వాడు కంక్ష దనక
 వసుధయెలును క్షి గా కనవమంత్రం! — 7
- క. పుట్టిన యుష్మకకదశివ
 గగాయెత్తైన కింకరలంసం
 దుల రేఖని కింకరలంబు
 లక్ష్మణానివయ్యు గునెయ్యు సాగంతు
 కర్మన రేఖలుబు.
 (ఈ పద్యము కూడ లక్ష్మణ విశుద్ధులు గనునవి.) 8
- క. మానవలలాట లాలమున
 మానక యిక్కరేఖలుత్తమవరకునన్
 వానికియనువదియొంక్షని
 నిష్ఠినాయు వనిరి బుద్ధు లక కంక్ష. — 9
- 4 , స్ఫటికభావ శాస్త్రీ స్ఫటికభావములైన
 శుక్లముండిన సులుకు
 మధుగంధమైన, మనుగల విలసంగింబు
 మానుపాల్పును | అలను మనుల సాగంతు
 కింకరలదు కంక్షమై దరితము లాప్రకయి వేళ్లు
 దరలకుండు.
 కదసిన మూలకన కామనిష్ఠుగాని
 మదనకళయెలన బు సానవృండు

ఘనలవా యుష్మి సంపూర్ణకాలయ కనుయ
 శ్రీ సమగ్రమభియంయ చేలవ్రమగుల
 భవప్రహరిత్రుంగమంబాకళత్ర
 కనవమంత్రంతుకులవాక్కికాంలానాంతు -

10

ఉ కుంధరేఖ సరస్వతీనకుంబంబామ్మ
 మనుజోలయలకిన్
 దంకిగవిదలియంగలుగు దాపల్లరా
 రత్నవక్తరేఖలుక
 ద్దండకనునన్నెయిన్వేకన భా సుణ
 గదనరామ మునావ్ర
 కుంకిననేకకాలయ నుయ్యాక్షిలమ్మ
 బహు యోగశీలమ్మ -

11

క. పాదయన వక్తరేఖయ

మోదయనమండె న్నియమనమ కనగా
 మేదినీచెలగును మనుజుకు ప్ర

భాగినిలమ్మ కనవమంత్ర కవియగ భగీదా! -

12

త.వె. వక్తరేఖ మోదవాలయగు గమంక

రేఖ వాలయంక మెండు గాను
 యూర్థ వేరేఖనకుమ యునరంగమంకిన
 విష్ణు యంశము ననువేలయల చరితు -

13

త.వె. కాలపద్మరేఖ కాంలాగా నాక్షిన్

ప్రకమనకుగురికకు పాండుగాను
 పల్లకెక్కిచాల పడయలగా గూడి
 రాజుగోగమమరి చామిదెలంగు -

14

సి. పడలకినకకాల పద్మరేఖయమ్మ | న

పాదుకాణిసంపద నమభివించు

మోదయగ పరిశీ గానుండిన పలం

లాగియంగలు శ్రీలదేయ

మకరరేఖలచేలమ హిలశగల్గెనా

కాగ్నికుధనరాశీమూర్తి మంచు

కూర్కరేఖలచేలమ గుంజిలానుండెనా

మేలిపుత్రుల గారచి మెరయమంతు

శంఖరేఖా మైనచక్రరేఖ

గరిమ సోమగ్రరేఖయగరమనంబు

మేలియెలనరిన సమలచేమంచు భువని

కనవమంత్రంతుకులవాక్కికాంలానాంతు! -

15

సి. మూలరేఖలచేల-శగ్నింబయండెనా

రాక్షసాంశకలన రహిదనమ్మ

సోరరేఖలచేలమ వంసిగా గరిగన

పికాబకాంశమ్మ సాయకుంకుల

బల్లకమార్జాలబల్లకరేఖలు

మంనవాంశకలన మహిదేలంగు

వార్త్రుంబుమహిషంబు వారేనరేఖలు

బోలాళలమ్మ భాగినినమరి

పాంశభా గంబునిర్జయ మయలలామగ

రలమ సామ శ్రీచెష్టు కమ్మ నలయాను

భవప్రహరిత్రుంగమంబాకళత్ర

కనవమంత్రంతుకులవాక్కికాంలానాంతు! -

16

కన్నులు వల్లవల్లెలు భుగలగంధరియం

డియ మూర్త వద్మక్షిమ్మ

భుగ్గెలగమమరి నిగరి

భక్తరమ్మ నలరామ వక్తమ్మ

6

ఎన్నెకరెకయి వడనలకింబు | సమం
రవభానప్రంతన

మన్నెకబుద్ధులక్ష్మణు మేదినిలు

పరికింప జూరియై

పంకలరేఖలు గలిగిన సంకరియల

బతుచు నుండు బాలగనె ప్రతు

సోగంకక మాలరేఖుండిన

తింకిరెకలకు దోకనుంజాయనెట్ల

17

చెంపలసుడిగలప్రభుడు

సోగం పోవుగ ప్రదక్షిణంబు నారణగనున్నె

పెంపరలాడును శత్రుల

కం పగకనవరాజు యువరాజులెభా !

18

తె.గీ. బలమువలనాప్రమునిగాని బాతెనొ

నాభిగంభీరమైచాలనమేనొ

వజులగలిగినయి వశంబు వదెనొ

నలకు శ్రీభాగప్రసవనిన నలశయల్లు

19

తె.గీ. మానుమొని యెలకమంబయింబులరేల

వశ్రురేఖయంతుల వారంబుగను

నమరి ప్రభువువనిన రకారయంబునొ

యం ప్రపదవిలాగిళ అలవలనుండ్ల

20

క. ముకుడిన మొరతి ముల చెంపల

లకడిక రోగులుగంకలమున నలుపై

వెక్కిన ముగంక బరగిన

రకడిసియిన జెల్లు జాని వారలు మెచ్చు

21

క. మండుకగదరసమియు

నిండుగనలకున్నె నాచియమి చిని మొదల

దంకిగదన భానరింబుల

నింకింప గజెసిపలునెగడగజెయి

22

7 క. డోబువుల రోగునికలము

లారగ గం నుంకిరెనిభువద మట్లుండ్ల

యం నాలకి శుభములుగలుగు

నాని నిభువరాఖ్యుల నేటనొ శ్రు మనం శ్రు

23

గీ. పెకుడిరాలరెక ప్రసూనంబున

కెళ్ళి రేఖ వచ్చి నట్ల మలులరెక

కంలంబాకనున కెకంలమగనిభు

కలనంబు

24

గీ. కంఠలంబుననిడు ప్రకైకంల గలిగి

సోతలు పరెక మికిరి చెలు ప్రకైక

కళ్ళ నందుల రోగులుగలిగియున్నె

వర్ష నలమండు నాలకై వావిరిమహు

25

క. జనపలయ గుమణి బంధులు

ననయంబును గూళ్ళు గుచు నదినందులన్

నానరిన చెమల వర్షం

దినల శ్రీ పారవీర్య విభవ ప్రదేశా !

26

క. నకు వదల చచ్చు కనుచును

ముకు ముల బాప్రచును పోగెయాల మలునొ

ప్రకమకకు దుకిల్లుయ గునని

నుడివిరిమ నొడిమ ములు మార్చిలకై క్రి

27

గలులంపముండు రేఖలు

మణి బంధులందుగలు గుమ ముకుడు కరె

8

మణి బులక కట్ట కణంబులు

మణి బంధులండు వాడు గుమనిల వలె

28

గీ. తిసమక్షంబులను శాగికమావహిల్లు
సద్భక్తక్షంబు శుభములు సంఘటింతు
నిమిత్తక్షంబువైనను నిర్భయంతు
పాగమితక్షంబువైనను ప్రళయనీలు -

29

గీ. తలయగమాశ్చనంబు
గాలువంగబోయాయెట్టిమివనికెత్తె
ప్రేళ్లు మిని మది యగుచునుండు
మంసమున నొండు దరణిసామరబ్రహ్మ
బద్ధయూనకువై భవముగలగీ -

30

నీ. వరకింతుకద్రులకలావలంబుననునాల్గు
మూలలు సమైక్యమైన నేలమేలు
తగల్గి మేవై పాణిలమున నాగవల్లిరి
నీనినులంప భవమున విశ్రవగు
చేయులు తిరువైచెరుగు కుంకిన
నిర్భయంపగవాడు నిర్భయంతు
జనకుని విత్తంబు జేరకుండుమదమరి
కుష్మహస్తంబులకిమాయచిరుగు
లకిసరిమైన హస్తలంబునలడు

పాపకర్మకటంఠ్రులలమృత్యురేల్లు

తిసమక్షక్రికరాళ్లు మై నూరి

భాగమిహిమలు బారిద వసారమహిమ -

31

నగుమొడ్డికెండుకనులు

మెగికింపు నలంకు సంపదమలకంగా

నగునలకు పుణ్యగిరిమొడ్డియె

విగలా హిలమదభంగ వినయననంగా -

32

(ప్రకరణకాండభాగములు బాగుగారెడు)

క. వీలువంకరైన ప్రేళ్లును
గలయాలకు శత్రునిహతి యగుగకదాంగుల
ములువలమగు నిర్భయ
డలఘునుజూచు నులమతములను పర్యేక్షి -

33

క. యవగలనంగుష్ఠమునం
ప్రవిశులము గమధ్రుమనను వలకయిమిరి
భువివరము నురబెట్టెడు
నవమఖియై నుభవించు నరుదావల్లియె -

34

నీ. తిగుష్ఠములంబులందురేఖలువలము
వైయిన్నిశ్రీశేందు నట్టివరులు
బహుసంకులను గాంచు పరమానుజంగంబు
సతతంబు మనమున సంభవించు
చీర్మంబువైనను చీర్మయలవనగుండు
తెల్లమైనను పట్టిమెలక
మనుభుక్తికికేనెల్ల సంత్రుమముం
కలములగిలక్షణ క్షేమమిరింగి
నిర్భయంపంగ నాగ్నేయ నానెచ్చువలయు
పునమలంబైన నామద్రుకంబుజూచు -

10

35

చ. సంకరితాప్షశంఖచామర పితాసల
నధవీఖదంకచాపములీ.

కలకలరేఖలుంగిరికానగవచ్చిన భూమినలంబు

వరువడినెలుమందయగభూతిదనర్చిన బోయయగము

వరభుకకాళరేఖలవాడు వివేకిధరావలంబునా -

36

(ప్రంకు పాగలంబుగలవైది నినామ)

- క. బామర కారాంకుశవల్లభ
సామోకల్పిత శంఖుపత్ర జలచరపదార్థి
క్రీడలయభిరేఖ లంకిన
యేమనుజున కుంధరణి వెలయగవల యోగి. 37
- క. బరజీవ సృష్టి నాశక
ప్ర శుభ్రండును ని కు దసుకుడి ప్ర శుభ్రండువలగలం
య శువగు బట్టి కిముకుడిను
ప్ర శుభ్రండు సల జంఘ్రు ప్రు ఘ్రి సు లయ నోరి. 38
- క. కనుగవ వెత్రని వగుచుం
మనుజుని క్రీడవి పాండు శుభ్రపింగాళగి
నను ఉలధ ను డామ శిలం నోకొట్టు కు
వని నలకుర శుభ్రగి. 39
- క. ఆడరంగకన్న వల్లభులు
వెడలిన ముడు శబ్దమైన వెలబడి నెలుగుల
కడు నేలు శూరధవని
యడలిన ముడి శామోకమ శుభ్రమ బగలగి. 40
- క. ఇల్ల వృష్ట శునిమా ఘ్నవలగ
శుభ్రమూ క్రిష్ట సుల ఖయ చరాప డి నెలుగుల
ప్ర శుభ్రగల వారికి నాయు ప్ర
విశ్వవంతును బియ్యులు గల్గు విశ్వవ ప్రశికా! 41
- క. మారిణి ఘోర శవముల శాం
భూరవము మగుల ముడియు ఘ్నం ఘోర శవముల
శరనిధి శవముల బగిన
శవనారము గలుగు వారి కు నమధీ శు కిలగి. 42
- క. ఎనుబది యెండ్లకు ప్ర శుభ్రండు
మనకొకాంతాలన నెలులు, మా మగవలనై

- దాననిన ముడును మగిన
యన యులును వంకరైన యూ శాంతి ముడి. 43
- క. ఆకకము నే పెక్కు వోలు రి
గలకే శాంతంబు బా ములుగ దసిన శుభ్రము
భులిలు ముప్పదియగు నాది శా
పలవరింబును వేదోక్త ప్రయతంతు బుభులి. 44
- క. సన్న మువై ఆలమమై
యిన్నెంగాల మను చురేఖ వెకిల దమిలిగి
నన్నున కాయు వల్లము
యెన్నె గమని వరుల వన మధ్య పరిచాతు! 45
- గీ. బాల్మనె వా వీడు శుభ్ర లలాం లరయు లందు
వల్లలంబైన దక్షణా మర్త్య శిఖి
నాలకై కారాపత్ర పరానట్లు గాన
12 దప్రనిరా జరింబు పాండు లాభ్యమన శా! 46
- క. బుడు ప్రలు నరకము లదుచై
కడు శుభ్రంబైన శిశు గుగిన మనుజుం
డిడును లబధి దారి త్రులిను
అడయక వాప్సెం పనుండు ధా శుణి మా బో. 47
- క. పిడలును మగ ముకూపముల
వాకాకై కారును గుగియుండిన
ప్రశ్న మకి నాకు కై వెలయు
బాంబులు మగియు గులు గుగిన
నడరదీని శుకే భయము నాందక ముకును
పెక్కు కి ముగి బాధమన పాయైన వాక
సాకయగల్గ క యుండు నాలకుడి. 48
- (ప్రదికర శాప భరియకాదు. ప్రదిగారములు)

గీ ముకుళి శుభములుగన నంబులు జూను
మానువులను సువుచీ దీక్షుండు తాపమెల
మెళియు ^{జాడంగుడు} ~~జాడంగుడు~~ మనంబును
రెండుమానంబుపూర్వములు గావలయు
భాగాల్నివీచులకుడి 49

గీ. భూమి నంబును సుప్తియుగాల్పు రాలియు
దేగిరెలు నరించుచు తాళువుగావిధుల ^{ల్లి}
సాక్షిమె నరించు రెప్పరేమనవులకు
లంబంబుగనుల్పమ లక్ష్యములు 50

కా. పేదల కలసంధర్మి నరి జ్ఞానను నిద్ర
జేరదని చూచుచు
చేలంబుల్లు చునుండు నీభవన
చరిన సంప్రములతోడియనీ 1
13 సాలప్రయాక్రమ మనింజెరువని
ప్రవాహకనుంకి యప్రని
నాలారకజ్ఞులు గాకు లక్ష్యక
పాక్షంబున జూతగా 51

స్త్రిలక్ష్యము:—
మోదలంబు మార మెలబడి
మోదనపాదలంబు నంబు నేత .
సాద సంగారకొబ్బి సువిశేషములై
తగలరేఖలంకి
మెదిన నవంశము నమనగిగ్రహం
నరాజు పల్లె యా
శ్రీ దనకాశు యాలబడి
చెల్విగనుండు ననేకకాలము 52

అ.వి. నికు ప్రతై నప్రేక్షు నికు దక్ష శంఖులు
గంగివెలయు నట్టి కాం లబగలు
అనిరి సుఖము గాండు దీక్షా యువై యుంకు
ధనము భానప్రములను తనకు గంగి 53

అ.వి. పంచలలు నందు పడలికి నివరింప
యదయు లాడలి దాక లోగిరముగను
జ్ఞను మగుల నికు ప్రతై యుంకి
కురుచయ దొప్పిని కుంజల యుగను 54

2. లెంబు పనుం పాం గుళి యంగుళ్యమునకు
లొకమ గునె నేక మగును సంగతి గల్గునల పలికి
14. భంగము గావించు వేళ భంగి నొకంబు 55

క. పదలలు మధురముం గుళి
యశేనికు పగు నేనికు లయ గునెనియు న
ముద్రితము కకులము నంబుం
విదిలంబుగనిం ప పాకము విభవ ప్రశా! 56

క. లెకు గుయ నామికాంగుళి
పాక వై నంకురు చచ్చెన పాల బదలంప
కకుజార యగు నునిజుని
నుడివిరి ము న్నదియనులు మాడ్చి లక్ష్మి 57

క. పసుగు పదమ నామిక
భూమింధర పాండు కున్నె ప్రశుభుని సిద్ధం
బానెలల ద్రుంచు నొ శ్రిము
బేమయల వెకుం డయంకు ^{నూదో} 58

క. పరామ పదకనిష్ఠకా భూమి పై పాకు న్నె ప్రశుభుని పాంబు
బాగున నొ శ్రిమి బేమయ
అశుభము యిరుగదం శ్రు ననవలంబు 59

60

61

62

63.

64

65

66.

67

68

69

③ ಕೆಂಪು ಜನಿ ಮಾರು ನಂದಮ್ಮೆ ಋಷಿ ಋಷಿ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ

17

శాసనములను వేరకాని గ్రహములు

ననుచుకాను గాని నట్టి వనిత

70

కనులముఖులలోన కనునీయకలాపిణి

71

కనవసుం ట్రా విభవ ముంబెంబె

క ములకాకాని మాట బారయ

పలకే వేడియైన నగలు మనములుగానె

మనునాని కిదిగువను

స్థలమును ముడియెన్నిజూర మున్నెలహా వారి! 72

క. పలమను ప్రేమను చనువుల

లాలపగ ములచెరనిలుచు లకుటి కత్తింబు

బాగును నువ్వెరిగిన కుకాని

యెలమి ప్రహ్లాదువన మట్లనచెప్పె 73

క. పసుళ్లు పగిదియింబకి

నాని ప్రహ్లాదులుగాన దననియెన్

రాని పల్లెయగును శాసనములు పై ట్రా

గాంచు మనలకుగ కలయగుచు 74

క. చనుగవ తాని ముంబెంబె

వనితయె ముంబెంబెగాన వనితయె నిరకాం

గళులు కలకన వళున

ననయంబుంగలు మువ్వె యనియె నేమి 75

క. శువంకల తాని ముంబెంబె

వరదీర్ఘ ములగును నున్న వైభవలిమ ముడి

పొరిమిడు శాసనముం కిదధర

ప్రంశియై పరిమలమగు కి చంక 76

క. చనుగవ తాని ముంబెంబె

ననయంబును సమ్రాజ్య కంఠము పైన్

యనరయన సమక్రితమై

ననువనితయై భనునిగ బోయె వసునె పరిభ్రమి 77

క. కిదరము నలయ్య లగిదర

సమ్రాజ్యములగు బుద్ధులు సునిశాలంబైన్

మద్యంబులకంబు భూమియంబై

ధీరణి యెల ప్రాంతంబు 78

క. మండు కాదరగల ము

మరికల రుణికిని కుక్కుమనియె యిన్

మెండు గలాభులు భాగలియె

పంకియలగు ముల గాంచు పరమ ప్రేమి 79

సి. కంఠంబుల పైన కాంచ వలె యిన్

శైలాని పరియంబు గల వలె

మిక్కిల కురములై మెడయంబు భామని

నిర్దమరాజు క్రిందికి మరయ

దీర్ఘ గళులనెవరు లలగిదర

కులము నాశనియం కుమలయెను

కరదనంబు నమూకు కనునీ యిరెచ్చల

గలిగిన బామని కంబుకరి

19

కులము వర్షిల బోయె కాని భరిత

కరివర బలె కాలనంబు గాగుమాంబు

పరమ శీతలమ బాద పారిభార

చానదళ నాథ కనవసు చంకి నాథ! 80

క. గళులనను మదట పికిరి

లలకముగల ముచ్చయెన్నె సలకి పికిరి

వై విదాపంబు యం దాకలాని

చూడన కాకు గాంచు దారయన వలయె 81

2. సాలకపింగళాక్షి యలం సూరకశీల

సమూహ వక్ష్యతే

పాలయకరమలై మకళాఖిల్లుగ

నల్లుబూలనేదీక్ష్యతే

మెలలనకనగ్రీకా వికళికమ్

మోక్షము గావేమిదీక్షనా బుట్

వెలయగలక్ష్యక్రియ చోలు-య

వేగపెంబులనునగాదగ్గ - 82

(ఇది యేపద్యమునకు సరి వేగమునది యిది.

గీ. మిగుల వక్ర్యవక్తైకమింబు యుండు

కనుగెలంబయగల్గిన కాలంబురణి

దానవాంగనయ్యెయిండు అగ్రమని

దాగ్గములకల్గినెల్ల యిండు పుష్పపుష్ప - 83

ఉ. నాలకియలకాగ్గమున

నల్లనివెంక్రకలకెనెనివి

భారీలగ రాగములనాకినల్లుగ

గడ్డమునందుయింకినో

నేలయెరింగిమూనవుడు

నిర్దలమోహమనస్సరాగియై

అతరవంబ్రజింబునుని

రాదులెళి శాస్త్రవిమాశపద్ధయో - 84

క. ములలుగు గాని పంక్తునైరలగిని

పంక్తు విరళకధనంబులు స్థలములగు

పంక్తులయిదుఃఖమునం

బడుననితియును కలయగకర్ణ! - 85

(ఈపద్యము లక్ష్యలక్షకగా యునది)

క. కావికండు వ పంక్తు వారంగము

వగిరగలుగు సరి పుగు యునకు

వాలాయము విడువందగు

మేవెల్లను దూరగును మేదిని లానో - 86

(ఈపద్యము కూడా లక్ష్యలక్షగా నునది యిది)

క. భూలాల చురుగు పోలిక

సుమనశిరము వాలునను యల్లారి

గురువైనం గూతకనం

పనునని పోయి పలకె పరిభ్ర - 87

క. వికసించు వెంక్రకలవా

దిక్కుదివదనమున బాలకుంకిన నొకా

మక్కి నాల్గవదిననెకు

మందలిదినమునాకి నాశియుగాంబు - 88

గ. ఆదికధనా క్షిప్రీయలీలన

21

యక్షమమ్మబ్బి గానెవా

రులకు ముననమకు లెప్పినపలు

మంబులవ్రేలికిను నేనెప్పుడు

దలచుచు జాకొని దినెప్పుడు

ననగ్రహంబుకెగినో

సలుల వదెను గాంబునమచులకక

అల్లులనునగాదగ్గ - 89

(ఈపద్యము లాక్ష్యలక్షగా నునది యిది)

సీ. నలుపగుపద్యలెలు పగునాగము

గుంబకమ్మలకకు యోనివేత్త

విషమస్థలంబును వెంక్రకలగలమేను

గాప్పయూ యధులకాగ్గముకు

మొడిగానెరుగమనుమకున్నదేహంబు

జుంజుమలయనుమకున్నయోని

కాకిభూయయ పోతుకట్టయగుంబును

పెద్దమల్లుమనుచెకురించెనకుమరులు

వికలదండలలు లాంతారంబు దిలకయలవాడలు

మూసగుంబున పిరుమిను యాదగళ్లు

కాలదిలాడ్చిన సూపంబు కుమచప్రేక్ష

గలుగుకామిని వలయంబు వలయనకుడు

89.

నీ. లాలుతకనల్లికళాడలాడరి పగియిన యచ్చెత్తు

దాళి|లయనె యింబుకునె

రంగియైయెత్తిన వేగంబు పలుకుంపు

నిద్రులగియిన చీర్మనిద్రులెండు

వెలదికలహింపును మురికిన పలుకుంపు

జనంబులనెల్ల బారద్రులు

తెవినినాం దకయన్న దుశ్శంబు గలుగును

మనినమైనమభాగ్రుహిమ వాలగు

పరుస్తెయ్యిన నవివన పంబు జెడును

అప్రస్థి నాంబును నుండిన దూలుశిరియ

భవగ్రామిత్రి వింగమాం బాకళత్రి

కసవమంత్రిం ద్రుకులవాడ్కి కంబునం ద్రు: —

90.

నీ. వినకవివాహమై పరదాయ బాప్త

ప్రార్థకుంభును పన్నినీ యిదోని

దుశంబరయడ్కింబు దుశంబరనాంబులు

కాంబనిమల్లంబు గానెదోని

భగ్గణారణమంబు పంబువైయండియ

శృంగారములెకచెదరెదోని

దుమ్మిలగ్గలమగలాడరి తీవ్రంబైన

సారెకుదేపంబు లారెదోని

పరిహరింపం గవలయనా చెలువ

23

ధరనమంగళాశుక్రిలపి కుడిదంపయలకు

బుడ్డిమింబులు జేష్టిరిభూరిమ హిమ

ఘనమతంబైన సామిది కంబునెరిగి

91

కసవమంత్రిం ద్రుకులవాడ్కి కంబునం ద్రు: —

91

ఎడమకయంబులగివల మునెంబగ

యంబుదియెండ్ల మిదట

తాళయక సత్తులంబు

భామిలగి ప్రయత్నాకంబయి

విడువకకేడుమేలనుభవింపగ

నారదువాకళిపత్తి అడి

పడలికి పూలపిమ్మ మన

బాసిలగి కళలగి నయింబగ — 92

నీ. కింగుళంబులనిచ్చులను వాం దగావియ

మదమలగి కగాలన్ మిక్కిలిమగ

యన్న వెలిగిరులు కంబు దాంబు మంబున

దామిలగి యనగ దేవురిలు

బిట్ట ప్రవక్తంబునా గుడ్డ బావంబున

ఎడమయంబు మురికిన యిలమకంబు

కేళిలుండిన నకురెండు కేళిదన

పారివంశిమనగ నాణిశయిల్లు.

93.

(-ఈపదలియను నీపదలియగ వారిసియనాదియ.

మిదలిది పగియనా మనకాణులు యివగాలయ్య

గా వారి కనియనాదియ)

సి. తిరయంగమోహనం బారంగుళంబులు
 గలుగువాడు భూమి ధను నలవెలు
 సప్తాంగుళంబులు సలాహంబు భనవంతు
 కట్టాంగుళంబుల నరయిల్లగి
 ననయంగుళంబుల నెర|యి బారిద్రుళంబు
 దశమంగుళంబుల దనరుదుఃఖ
 యెకాదశాంగుళం

అలలగిన దుఃఖ

బావీదశాంగుళం వంశ ప్ర పాహుతుండు
 పురుషవరులకెల్ల పాగు పాంధునీరీతి
 దనరి యెనరుచుండు లాభ్యులుగను

గనుక కనవమం త్రొండ్రుకులవాళ్ళికాంబునందు 94

సి. భువిల్గిన జనులకు పాగు పాంధమచ్చలు
 నాల్గు వర్ణంబులన మరియింతు
 తెలుపు విప్రుబావి భీమంతు గావించు
 యెరుపు
 యెరుపు రాగు వంశమె సగుళులు
 పచ్చ వైశ్రాణి పాంధుక భనమచ్చు
 నల్గు శూద్రు బావి వెలయి ఖేయ
 వర్ణంబు నిర్ణయంబుగ వీడు వరసుం
 పాంధున బానిస శింశకెడు

పురుషవరులకెల్ల పాగు పాంధుశివ
 మెట్ట మడియన్న యెరుకు నున్న

భాగంబు చెన్నాంబు

మహిమ నామ్మ కనవ మంత్రం! 95

సి. మడి పాదమన మున్న ముచ్చ లాకయక ముంకిన
 లుక్కిన భరణియల లాగకరి పంతు

పిక్కనయంకిన వడిగపు త్రులగాంచు

మోహనంబు ననునది మంచు శివులు

25

కంఠి మాదను గలుగ ధనునరాజు సముంబు
 యుదరంబు పైనున్న యురివీడులు

రామ్మప్పకొందు యుజమల బాకి మాన్త
 కంఠమందు మె గలుగ లకను నెలందు

తిరుతియంకిన కేళ్ళులనలకలుల్లు

96

క. సూర్యసాధికళికుకు చముల

నానావిధి దండానయము నల్లని మేను
 దీనానన బెల్లయంకిన

తినాలని విడువ వలయ నరసిర సమ్మతి

97

పిక్కకంటె యెరదపుట్టుల

పిక్కకంటె నెదరణిలు చుయ నెదసుగు

ప్రకటమగ బిష్ణుమమ్మను

తిక్కటా! తినాలి యెరదపు నెదలంగి

98

క. విడువక నవ్రవీరు నుండును

పెడమంటె యెరదపు నుండువేరు ననగు

పడిలయ బాగ్రవిహీనల

వడి గావర్ణింపు వలయ వాలయముగి

99

క. తలయెల్ల వేది నాకలన

పలుకులు పాగు శిండ్లకెను పలకెడు శాకె

మెలయక దుష్ట గియనదగు

సలవిలయ గకనవరాజు బయరల బాణి

100

క. కంగ వికారము గలయూ

26

యంగనలొగ్గంగునీయనానుజునకు

భంగముగలుగునుశిరియును

వింగళమైదుండుగును విభవప్రదేశం! —

101

క. అనవయసుకంపెనుకీరి

వనితను గూడంగరాదువల్లింపైనులడి

ఆసువాందగూడనాయువు

మునుకాని కీళింగునాండుముదలుచాలంగుడి — 102

గీ. మెట్టువెనువెలసూత్రంబు వాటముగను

చుట్టుదివ్వుగొంపనంగుళాళిచుట్టుగాను

కాలది ఆరింబువెదలుగాకాలదియనది

పునుదుదండంబులక్షణపాంకమగును. — 103

(ఈపుటకొక్కభాగము మాత్రమే వ్రాసినది)

యన్నది. గుమరా యొంపునైకమునువ్రాసిన

వారికీ మాత్రంకాని పద్యములు లభ్యమై యం

జనప్లులుగనెడిన.)

27

ఉవాన్నై కాండువులగు

మల్లాంకులి ప్రమడిలకయెన్నానై

యన్నకిరియెడకొకయెరి

శ్రీపానాన్ననెంజ్జికొరకప్రకకారది

ననెకాల్లా మలకాల్లా ముపారీవంజ్జియొంకొక్క

కెండుకాల్లియమందె

వేదమటకుమలయొంకగణవేడు

వరియెంగు పాదమటకు ఆయనొకెనుం

పునుగుపన్నెరునేర్చుమనకుంబుమంల

కొబ్బర్గణుపలయలీయకాడి!

దమనాకుకించుశనియంతిక్కె ప్రసాదమో — 104

(ఈపుటకూడసగము వ్రాసినవదలగడియవైది)

అకారణముతెలియదు)

R.2566x068

విదితసంప్రదించు.

Copies by:—

R. Jayarama Rao,

7.12.1961

Compared by:—

(1) — R. Jayarama Rao.

(2) — Deventer — India